

Ved nærmere at gøre mig bekendt med dette betydningsfulde Lovforslag er min Glæde over dets Fremsættelse bleven stadig forøget. Det er meget længe siden, at jeg har læst et Lovforslag, som jeg har været saa glad over som dette. Det forekommer mig i alt væsentligt at gaa i den rigtige Retning, det er kort og klart og bestemt, og det tager Hensyn til de Ønsker, der ere komne stærkt til Orde i Kommissionen, og til de Ønsker, som i større eller mindre Grad ere komne frem i Befolkningen. Særlig har det været mig en Fryd at gennemlæse de Bemærkninger, der ledsage Lovforslaget, de tiltale mig i høj Grad fra Ende til anden. Der kan være enkelte Ting, som jeg har en afvigende Mening om, — men det samlede Billede er for mig ganske særlig tiltalende. Maa jeg begynde med at gøre opmærksom paa, hvad der staar paa den første Side i Anmærkningerne, hvor det meget rigtig udtales, at Kommissionen havde særlig fire Ønsker at lægge frem for Lovgivningsmagten, saaledes at Summen af Kommissionens Arbejde i alt væsentlig kan samles i disse fire Punkter. Jeg skal tillade mig at nævne dem. 1) At der i Spidsen for Styrelsen i Stedet for den enevældige Generaldirektør kom en kollegial Styrelse, en kollegial sammensat Direktion. 2) At Styrelsesformen i det hele taget blev simplificeret, og saaledes at Tallet af de overordnede Embedsmænd indskrænkedes. 3) At en hel Del Afgørelser bleve henlagte til Linieforvaltningen, ja endogsaa til Stationerne, saaledes at der blev en større Decentralisation. 4) At en større Sparsommelighed gennemførtes i alle Retninger, navnlig i Driften, derved at Tallet paa de underordnede Funktionærer indskrænkedes — og noget som efter min Opfattelse let vil kunne ske — saaledes at man derigennem stræbte hen til en passende Forrentning af Statsbanernes Anlægskapital. Det er de fire Hovedpunkter, som fremtræde i Kommissionens Betænkning. Jeg glæder mig ved at se, at Regeringen slutter sig helt og fuldt til disse Hovedpunkter og vil gennemføre dem ved det foreliggende Lovforslag, og ikke mindst ad administrativ Vej. Thi jeg erkender, at Lovregler ikke ere Hovedsagen, naar man skal opnaa det Resultat, jeg tænker paa: En passende Forrentning af Statsbanernes Anlægskapital. Hovedsagen er, hvad der kan gøres ad administrativ Vej for at bringe Lovens Regler ud i Livet paa en økonomisk Maade.

Jeg skal nu ganske kort paavise, hvorledes disse Hovedtanker ere bragte til Udførelse gennem det foreliggende Forslag. For det første skal der være en kollegial Styrelse, en Generaldirektion i Stedet for en enevældig Generaldirektør. Den sidste ærede Taler (Juul-Rysensten) havde jo meget imod Lovforslagets Bestemmelser paa dette Punkt. Jeg glædede mig dog over, at han tilsyneladende ikke havde andre væsentlige Indvendinger mod Lovforslaget end denne. Han udtalte sin Tilfredshed med det i andre meget væsentlige Retninger, og jeg tør derfor maaske haabe paa, at han vil overvinde sin Betænkelighed ogsaa paa dette Punkt, thi paa dette Punkt udtalte han sig ganske vist bestemt mod Forslaget. Han saa en stor Fare i en kollegial Styrelse. Jeg forstaar ikke, hvorledes han kan se nogen Fare i dette, at man i Stedet for en Ordning, under hvilken een Mands enevældige Villie afgør alt muligt baade stort og smaat, ja de allermindste Ubetydeligheder, saaledes at det skal op til Toppen for at finde sin Afgørelse der, indfører en kollegial Styrelse bestaaende af den samme Mand og to Direktører, hvilke behandle de vigtigste Sager, medens man skyder en hel Masse Sager ud i Linien til Afgørelse der. Deri kan der ikke være nogen Fare. Forslaget er ikke saa vidtgaaende, som jeg og nogle af mine Meningsfæller foreslog i Kommissionen, thi vi foreslog en Direktion bestaaende af Generaldirektøren og fire Direktører, — jeg selv foreslog tre, men det blev til fire. Forholdet skulde fremdeles ordnes saaledes, at de større Sager bleve afgjorte ved simpel Afstemning, dog at naar Stemmerne stode lige, Generaldirektørens Stemme gjorde Udslaget. Saaledes er den nu foreslaaede Ordning ikke. Jeg ved ikke rettere, end at den højtærede Minister har henvist til, at den vil blive omtrent den samme — det er jo noget, der er overladt til Ministeriet — som efter de Bestemmelser om Fællesmøder i Generaldirektoratet for Statsbanedriften, som allerede ere udstedte. Men ifølge disse Bestemmelser, kunne disse to Direktører slet ikke overstemme Generaldirektøren; de behandle Sagerne i Fællesskab, og saa er det Generaldirektøren, der træffer Afgørelsen. Hvorledes der kan ligge nogen Fare heri, gaar over min Forstand. Her foreligger et meget betydeligt Fremskridt fra, hvad der nu er Tilfældet, og jeg vil derfor meget anbefale denne Forandring til Vedtagelse.

Jeg vil gerne udtale mig saa kort